

ПІСЛЯДИПЛОМНА МЕДИЧНА ОСВІТА – ДОСЯГНЕННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ

М.Д. Чемич, д-р мед. наук, професор,
Сумський державний університет

Підготовка лікарів-інтернів у інтернатурі, лікарів-курсантів на курсах підвищення кваліфікації в Медичному інституті СумДУ на факультеті післядипломної медичної освіти базується на єдиній, цілісній системі політики держави, спрямованій на модернізацію освіти, запровадження новітніх інформаційно-освітніх технологій, наближення вищої освіти до європейських стандартів на засадах Болонського процесу. Особливе значення в післядипломній освіті відводиться її етапності та послідовності, контролю якості навчання та практичної підготовки.

Проводячи навчання на післядипломному етапі, враховуються соціально-економічні, виробничі, медико-гігієнічні, психологічні, педагогічні аспекти професійної діяльності лікаря. Вивчення особливостей і структури захворюваності північно-східного регіону України дозволило наблизити медичну освіту до кожного лікаря, надати йому під час підготовки саме те, чим йому необхідно володіти сьогодні.

На сьогодні в Сумській області склалася складна кадрова ситуація: 5559,25 штатних посад лікарів, на яких працюють 4123 лікарі. 241,0 штатних посад лікарів загальної практики-сімейної медицини зайнято 200 фізичними особами, з яких атестовано лише 79, що становить 39,5 %. Серед педіатрів зазначені працівники становлять відповідно 311,5; 251; 165 (65,7 %), хірургів – 245,5; 197; 148 (75,1%), терапевтів – 478,5; 409; 278 (68,0 %), акушерів-гінекологів – 277,5; 245; 197 (80,4 %), інфекціоністів – 82,75; 64; 45 (70,3 %), спеціалістів із організації охорони здоров'я – 340,25; 340, 170 (50 %). Із загальної кількості зазначених спеціальностей атестовано лише 63,4 %.

Кількість неукомплектованих лікарських посад по Сумській області становить 1435. У ряді районів, у тому числі і в м. Суми, наявний значний дефіцит лікарів. Вищенаведене суттєвим чином впливає на показники медичного забезпечення населення області, викликає незадоволення жителів, особливо сільських районів.

З метою покращання та виправлення становища в СумДУ створена належна матеріально-технічна база, яка відповідає вимогам підготовки та післядипломного вдосконалення кваліфікації спеціалістів.

З 2003 року здійснюється підготовка лікарів-інтернів та магістрів за спеціальностями: акушерство-гінекологія, інфекційні хвороби, загальна практика-сімейна медицина, педіатрія, внутрішні хвороби, хірургія, радіологія. Про якісну підготовку свідчать високі результати складання ліцензійного іспиту “Крок-3” у 2007 році, вони є найвищими серед вищих навчальних медичних закладів України (загальний показник університету - 81,2 %). За результатами державного ліцензійного іспиту „Крок-3” у 2007 році 12,1 % лікарів-інтернів увійшли до числа 100 найкращих за рейтингом лікарів-інтернів України. Показники складання ліцензійного іспиту „Крок-3” у 2005-2006 роках є також високими і становлять за спеціальностями: інфекційні хвороби – 82,2 %, терапія – 79,1 %, педіатрія – 79,5 %, загальна практика-сімейна медицина – 85,3 %, акушерство і гінекологія – 78,4 %, хірургія – 70,8 %.

Новим етапом у післядипломній підготовці стало проведення курсів тематичного вдосконалення кваліфікації лікарів: інфекціоністів, педіатрів, загальної практики-сімейної медицини, внутрішньої медицини, акушерів-гінекологів, хірургів. Тематика вдосконалення враховує сучасні актуальні питання надання медичної допомоги мешканцям Сумщини з виконанням випускних робіт кожним курсантом та впровадженням їх у лікувально-профілактичних закладах області. Усе це дає змогу ефективно проводити контроль засвоєння знань та практичних навичок, підвищити зацікавленість керівників ЛПЗ в участі лікарів на курсах. Наявні матеріали свідчать про успішне, високоефективне та якісне проведення курсів тематичного вдосконалення кваліфікації лікарів (публікації в обласній медичній газеті, листи курсантів начальнику УОЗ Сумської обласної державної адміністрації та ректору СумДУ, результати анонімного опитування лікарів-курсантів тощо).

У клінічній ординатурі за останні 5 років навчалася 61 особа, із них 43 - на контрактній основі. На сьогоднішній день у клінічній ординатурі займається 12 лікарів.

Усе це підтверджує, що Сумський державний університет спроможний організувати повноцінну післядипломну освіту в умовах своїх клінічних підрозділів.

Таким чином, оволодіння знаннями та практичними навичками – важливий етап у здійсненні післядипломної підготовки лікаря, але сучасні умови роботи медичної служби вимагають подальшого її удосконалення, поглиблення та розширення. Вивчення регіональних особливостей і структури захворюваності сприятиме покращанню післядипломного навчання, створенню діючої системи безперервного професійного розвитку лікарів.